

De **Keizersgrachtkerk** te Amsterdam wil het volgende aan u meedelen:

Het idee om mensen zonder papieren strafbaar te stellen raakt ons diep. En dan helemaal een strafbaarstelling met het zwaarst mogelijke middel dat de Nederlandse wet kent, nl. een misdrijf. Er had ook gekozen kunnen worden voor de iets lichtere strafbaarstelling van overtreding. De verschillen van deze twee sancties werken heel lang door in het leven van de mensen en hun mogelijkheden om later toch nog met een verblijfsvergunning in Nederland te wonen en een bijdrage aan onze samenleving te leveren. Dit raakt ons, want het gaat hier over mensen – vrouwen, mannen, kinderen – die niets anders willen dan leven, meedoen, en een plek vinden in onze samenleving. Niemand kiest ervoor om zonder rechten te bestaan. De simpele reactie: dan ga je toch terug naar je eigen land, is lang niet altijd mogelijk om uiteenlopende redenen.

Wij kennen mensen zonder geldige verblijfsvergunning en zien wat dat met hen doet. Zij durven geen bescherming te vragen aan de Nederlandse overheid. Zo staan zij gemakkelijk bloot aan uitbuiting, mishandeling en andere vormen van geweld. Aangifte zal immers leiden tot zelf opgepakt te worden. Wij kunnen en willen niet accepteren dat wetgeving mensen weghoudt van een menswaardig bestaan, omdat zij bang zijn om gezien te worden, bang zijn voor situaties waarin registratie noodzakelijk is. Wanneer mensen verdwijnen in de schaduw, wordt het onmogelijk om noodzakelijke stappen te zetten: naar de huisarts of het ziekenhuis gaan, je kind inschrijven bij een school, een plek zoeken in een WLZ-instelling, of zelfs het ontvangen van basale bescherming en huisvesting. Voor de meesten van ons zijn deze dingen vanzelfsprekend – voor mensen zonder papieren vaak een onneembare horde.

Strafbaarstelling vergroot niet alleen de angst en de onzichtbaarheid, maar staat haaks op wie wij zeggen te zijn als samenleving. Het is geen antwoord op de ellende, trauma's en verliezen die mensen met zich meedragen. Het miskent ook hun veerkracht, hun inzet en hun verlangen om bij te dragen.

Door nu hulp aan mensen zonder geldige verblijfsstatus niet langer strafbaar te stellen, worden de hulpverleners (veelal Nederlanders) ontzien. Dit zijn mensen die de keuze hebben om iemand te helpen of niet. Door dit wetsontwerp worden zij, die immers kiezers zijn, gepaaid. De mensen zonder verblijfsvergunning hebben veelal geen keuze. Zij worden niet gehoord en daarmee niet ontzien. Dit is een onrechtvaardig onderscheid tussen mensen.

Wij pleiten voor een samenleving die mensen in het licht zet in plaats van in de schaduw duwt. Een samenleving die ziet dat ieder mens recht heeft op zorg, op onderwijs, op werk, op een thuis – simpelweg op een menswaardig bestaan. Straf is niet de weg. Menselijkheid wel.

Keizersgrachtkerk  
Amsterdam  
24 september 2025